АДМІНІСТРАЦЫЯ
ЧЫГУНАЧНАГА РАЕНА
г. ГОМЕЛЯ

АДДЗЕЛ АДУКАЦЫІ,
СПОРТУ І ТУРЫЗМУ

ЗАГАД

АДМИНИСТРАЦИЯ
ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО РАЙОНА
г. ГОМЕЛЯ

ОТДЕЛ ОБРАЗОВАНИЯ,
СПОРТА И ТУРИЗМА

ПРИКАЗ

30.08.2024 № 435

г. Гомель г. Гомель

О проведении районного этапа
республиканского конкурса-турнира
«Дзівосы краю майго»

На основании приказа главного управления образования Гомельского областного исполнительного комитета от 26.07.2024 №554 «Аб правядзенні рэспубліканскага конкурсу-турніру «Дзівосы краю майго», с целью формирования у учащейся молодежи патриотических качеств и воспитания чувства любви к своей стране путем приобщения их к исследованию жизни и деятельности выдающихся людей своего края, познания истории, культуры и природного наследия малой родины ПРИКАЗЫВАЮ:

1. Организовать проведение районного этапа республиканского конкурса-турнира «Дзівосы краю майго» в рамках республиканского гражданско-патриотического проекта «Збяры Беларусь у сваім сэрцы» (далее – конкурс-турнир) 7 октября 2024 года на базе государственного учреждения образования (далее – ГУО) «Центр творчества детей и молодежи Железнодорожного района г.Гомеля».

2. Утвердить положение о проведении конкурса-турнира, состав жюри конкурса-турнира (приложения 1, 2).

3. Ответственность за организацию и проведение районного этапа республиканского конкурса-турнира, представление конкурсных материалов на областной этап возложить на директора ГУО «Центр творчества детей и молодежи Железнодорожного района г.Гомеля» Максименко Т.А.

4. Руководителям учреждений образования:

4.1. обеспечить участие учащихся объединений по интересам (индивидуально) в возрасте от 14 лет в районном этапе республиканского конкурса-турнира в соответствии с условиями проведения республиканского гражданско-патриотического проекта «Збяры Беларусь у сваім сэрцы»;

4.2. отправить электронный вариант брошюры для участия

в районном этапе конкурса-турнира в ГУО «Центр творчества детей и молодежи Железнодорожного района г.Гомеля» на e-mail: ddt@jdroo.by до 4 октября 2024 года.

4.3. принять к сведению, что областной этап республиканского конкурса-турнира (краеведческая викторина по материалам брошюр победителей районных этапов) будет проходить 1 ноября 2024 года в рамках областного краеведческого конкурса-олимпиады на базе ГУО «Гимназия №36 г.Гомеля имени И.Мележа» (учащийся включается в состав команды района).

5. Контроль за исполнением приказа возложить заместителя начальника отдела А.В.Зарбееву.

Начальник отдела Н.В.Салоникова

Максименко
Лапатков 51-27-63

Приложение 1
к приказу начальника отдела образования, спорта и туризма администрации Железнодорожного района г.Гомеля
от 30.08.2024 № 435

ПОЛОЖЕНИЕ
о проведении районного этапа республиканского конкурса-турнира «Дзівосы краю майго» в рамках республиканского гражданско-патриотического проекта «Збяры Беларусь у сваім сэрцы»

1. Агульныя палажэнні

1.1. Рэспубліканскі грамадзянска-патрыятычны праект «Збяры Беларусь у сваім сэрцы» (далей – рэспубліканскі праект) праводзіцца ў адпаведнасці з планам работы Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь на 2024 год і ў рамках рэалізацыі Дзяржаўнай праграмы «Адукацыя і маладзёжная палітыка» на 2021-2025 гады.

1.2. Арганізатарам рэспубліканскага праекта з'яўляецца Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь.

Арганізацыйнае і метадычнае суправаджэнне рэспубліканскага праекта ажыццяўляецца ўстановай адукацыі «Рэспубліканскі цэнтр экалогіі і краязнаўства» (далей – рэспубліканскі цэнтр).

У 2024 годзе ў рамках рэспубліканскага праекта праводзіцца рэспубліканскі конкурс-турнір «Дзівосы краю майго» (далей – конкурс-турнір).

2. Мэта і задачы раённага этапу рэспубліканскага конкурсу-турніру

Конкурс-турнір праводзіцца з мэтай фарміравання ў моладзі патрыятычных якасцей, паглыблення пачуцця любові да сваёй краіны праз далучэнне іх да даследавання жыцця і дзейнасці адметных асоб свайго краю, да пазнання гісторычнай, культурнай і прыроднай спадчыны малой радзімы.

Дасягненне пастаўленай мэты ажыццяўляецца праз рашэнне наступных задач:

масавае ўключэнне навучэнцаў у дзейнасць па даследаванні, вывучэнні, аднаўленні (адраджэнні) і выкарыстанні аб'ектаў «страчанай спадчыны»;

захаванне і выкарыстанне матэрыяльных і нематэрыяльных каштоўнасцей малой радзімы, распаўсюджванне інфармацыі аб іх і папулярызацыя на карысць інтарэсаў грамадства;

даследаванне і папулярызацыя жыцця і дзейнасці выбітных асоб

свайго краю;

выхаванне беражлівых адносін да гісторыі і культуры краю, адказнасці за захаванне культурна-гістарычнай спадчыны продкаў;

стварэнне іміджу рэгіёна як прывабнага турысцка-экскурсійнага і культурна-пазнавальнага аб'екта;

стварэнне ўмоў для раскрыцця пазнавальных і творчых здольнасцей навучэнцаў.

3. Удзельнікі раённага этапу рэспубліканскага конкурсу-турніру

У конкурсе-турніры прымаюць удзел навучэнны аб'яднанняў па інтарэсах устаноў адукацыі ва ўзросце ад 14 гадоў.

4. Тэрмін рэалізацыі рэспубліканскага конкурсу-турніру

Конкурс-турнір праводзіцца ў перыяд з жніўня па лістапад 2024 года ў чатыры этапы з вызначэннем пераможцаў і прызёраў:

першы этап – ва ўстановах адукацыі;

другі этап – раённы – 7 кастрычніка 2024 года;

трэці этап – абласны, Мінскі гарадскі;

чацвёрты этап – рэспубліканскі. Рэспубліканскі этап конкурсу-турніру праводзіцца ў 2 туры: тэарытычны і практычны.

5. Парадак правядзення рэспубліканскага конкурсу-турніру

5.1. На першым этапе конкурсу-турніру навучэнцы аб'яднанняў па інтарэсах праводзяць краязнаўчыя даследаванні жыцця і дзейнасці выбітных асоб свайго краю, выяўляюць матэрыяльныя і нематэрыяльныя каштоўнасці сваёй малой радзімы, якія можна ўмоўна аднесці да «страчанай спадчыны» (не маюць яўнай праявы на сённяшні дзень).

Падчас даследаванняў удзельнікі конкурсу-турніру працуюць з архіўнымі дакументамі, матэрыяламі археалагічных даследаванняў, публікацыямі ў спецыяльных навуковых выданнях, матэрыяламі музеяў і г.д.

Аб'ектамі пільнай цікаўнасці ўдзельнікаў конкурсу-турніру становяцца аб'екты «страчанай спадчыны», амаль забытыя ў народце ці зруйнаваныя часам і людзьмі.

«Страчанай спадчынай» можа быць нематэрыяльнае праяўленне творчасці чалавека (звычаі, традыцыі, абрады, фальклор (вусная народная творчасць, легенды і паданні), традыцыйная маўленчая культура, гаворка, змест геральдычных аб'ектаў, уласных геаграфічных назваў (тапонімаў) і інш.), а таксама створаныя чалавекам або цесна звязаныя з яго дзейнасцю матэрыяльныя аб'екты (помнікі гісторыі, прыроды, архітэктуры, археалогіі, горадабудаўніцтва, мастацтва, дакументальныя помнікі і інш.). Аб'екты «страчанай спадчыны» павінны з'яўляцца аўтэнтычнымі і мець гістарычнае, мастацкае,

навуковае або іншае значэнне з пункту гледжання ўдзельніка конкурсу-турніру. Аб’ектам даследаванняў таксама з’яўляюцца малавядомыя, але выбітныя, па меркаваннях удзельнікаў конкурсу-турніру, землякі, хто зрабіў свой унёсак у адметнасць дадзенага рэгіёна.

Па вынікам даследавання ствараецца брашура «Дзівосы краю майго», у якой змяшчаецца матэрыял аб «топ-3» (па кожнай пазіцыі 3, усяго 9) аб’ектах «страчанай спадчыны» – найбольш значных матэрыяльных і наматэрыяльных каштоўнасцях малой радзімы, а таксама аб выбітных асобах свайго краю.

Брашура (pdf файл) уключае: тытульны ліст, інфармацыю аб аб’ектах, карту-схему з адзначанымі 9 адметнасцямі, спіс выкарыстаных крыніц. Інфармацыя аб аб’ектах павінна быць прадстаўлена лагічна ў адпаведнасці з наступнай структурай: месцазнагоджанне аб’екта, гістарычная даведка, знішчэння (поўнае ці частковае) аб’екта, унёсак «выбітных» асоб у культурнае і (або) духоўнае жыццё малой радзімы ці уплыў на ход гістарычнага развіцця краю (калі мае месца). Апісанне аб’ектаў дапаўняецца фотаздымкамі, схемамі, малюнкамі. Пры выкарыстанні літаратуры неабходна даваць спасылкі ў тэксце (калі матэрыял аўтарскі, то гэта таксама неабходна адзначыць). Інфармацыя аб адным аб’екце павінна займаць не больш 2 старонак.

5.2. На другім этапе ацэньваюцца брашуры, дасланыя ўстановамі адукацыі. Ад кожнага раёна вызначаецца 1 пераможца і прызёры. У трэцім этапе ўдзельнічае адзін пераможца раённага этапу.

Крытэрыі ацэнкі брашуры:

лагічнасць і змястоўнасць прадстаўленай інфармацыі аб аб’екце;

значнасць аб’екта для сваёй мясцовасці (ці краю);

крэатыўнасць афармлення;

самастойнасць у зборы і аналізе матэрыялу;

наяўнасць спасылак на крыніцы.

5.3. На трэцім этапе абласныя, Мінская гарадская ўстанова дадатковай адукацыі размяшчаюць на сайце распрацаваныя брашуры кожнага пераможцы другога этапу для знаёмства з імі ўдзельнікаў. У вызначаны час праводзіцца краязнаўчая віктарына, якая распрацавана на падставе мэтэрыялаў брашур.

Па выніках віктарыны 5 навучэнцаў, якія набралі вышэйшы бал, адбіраюцна для удзелу ў чацвёртым этапе.

5.4. У рэспубліканскім этапе ўдзельнічаюць 7 сборных каманд ад абласцей і г.Мінска.

Кожнай камандзе да 25 кастрычніка 2024 года неабходна прайсці электронную рэгістрацыю на платформе «Патрыёт.by» (https://patriot.rcek.by/), якая будзе змешчана ў модулі «Афіша падзей». Рэгістрацыя ўключае прадстаўленне кантактных дадзеных аб аўтарах

брашур і кіраўніку каманды, а таксама спасылку на брашуры ўдзельнікаў.

5.5. Рэспубліканскі этап праводзіцца ў вочным фармаце ў 2 туры: тэарытычны і практычны. Дата і месца правядзення заключнага этапу будзе даведзена да ведама ўдзельнікаў дадаткова.

Для падрыхтоўкі каманд да ўдзелу ў рэспубліканскім этапе напярэдні (за 2 тыдні) на сайце рэспубліканскага цэнтра (https://rcek.by/) змяшчаюцца брашуры ўдзельнікаў дадзенага этапу.

5.5.1. Першы тур (тэарытычны) уключае заданні адкрытага і закрытага тыпу на веданне «страчанай» гісторыка-культурнай і прыроднай спадчыны Беларусі. Заданні будуць распрацаваны на аснове матэрыялу, прадстаўленага ў брашурах удзельнікаў.

Тэарэтычны тур складаецца з некалькіх частак:

«інтэлект-буквар» (каманды адказваюць на пытанне, адказ на якое пачынаецца з літары згодна беларускага алфавіта);

«3х10» (пытанні размеркаваны па трох тэматычных катэгорыях (матэрыяльныя, нематэрыяльныя аб’екты, выбітныя асобы), якія ўключаюць дзесяць рознаўзроўневых пытанняў у кожнай катэгорыі).

5.5.2. У другім туры (практычны) каманда за пэўны час павінна скласці экскурсію-імправізацыю па аб’ектах (з пераліку прадстаўленных у брашурах), якія атрымалі па выніках жараб’ёўкі.

Крытэрыі ацэнкі практычнага тура:

лагічнасць пабудовы экскурсіі;

экскурсійная падача інфармацыі;

паўната і дасканаласць звестак аб аб’ектах;

адказы на пытанні.

5.5.3. Каманды-пераможцы і прызёры конкурсу-турніру вызначаюцца па выніках двух тураў.

5.6 Аўтары, удзельнікі конкурсу, даюць згоду арганізатарам на публікацыю сваіх работ, публічную дэманстрацыю і некамерцыйнае выкарыстанне матэрыялаў (з захаваннем аўтарскіх правоў) з мэтай папулярызацыі рэспубліканскага праекта.

Дадатковая інфармацыя і кансультацыі па тэлефоне: 51-27-63, Лапаткоў Андрэй Міхайлавіч, метадыст.

5.7 Падвядзенне вынікаў раённага этапу рэспубліканскага конкурсу-турніру

Пераможцы і прызёры раённага этапу конкурсу-турніру ўзнагароджваюцца дыпломамі аддзела адукацыі, спорту і турызму адміністрацыі Чыгуначнага раёна г.Гомеля.

6. Арганізацыйныя камітэты

Для арганізацыі і правядзення конкурсу-турніру на кожным этапе ствараюцца арганізацыйныя камітэты (далей – аргкамітэты).

Аргкамітэт кожнага этапу:

забяспечвае арганізацыйнае і метадычнае суправаджэнне конкурсу-турніру;

даводзіць інфармацыю аб конкурсе-турніры да ведама ўстаноў адукацыі;

ажыццяўляе персанальны падбор складу журы конкурсу-турніру;

аналізуе і абагульняе вынікі конкурсу-турніру;

асвятляе ход падрыхтоўкі, правядзення і вынікі конкурсу-турніру ў сродках масавай інфармацыі.

Арганізацыйнае правядзенне конкурсу-турніру забяспечваюць:

на першым этапе – установы адукацыі;

на другім этапе – структурныя падраздзяленні гарадскіх, раённых выканаўчых камітэтаў, мясцовых адміністрацый раёнаў у гарадах, якія ажыццяўляюць дзяржаўна-уладныя паўнамоцтвы ў сферы адукацыі;

на трэцім этапе – структурныя падраздзяленні абласных, Мінскага гарадскога выканаўчых камітэтаў, якія ажыццяўляюць дзяржаўна-уладныя паўнамоцтвы ў сферы адукацыі;

на заключным этапе – Міністэрства адукацыі, рэспубліканскі цэнтр.

Для падвядзення вынікаў конкурсу-турніру на кожным этапе аргкамітэтам ствараецца журы.

Журы на ўсіх этапах конкурсу-турніру:

ацэньвае праекты, якія прадстаўлены ўстановамі адукацыі;

вызначае пераможцаў і прызёраў адпаведных этапаў конкурсу-турніру;

прадстаўляе рашэнні (пратаколы) па выніках конкурсу-турніру і іншую неабходную інфармацыю ў адпаведныя аргкамітэты.

7. Фінансаванне рэспубліканскага праекта

Фінансаванне рэспубліканскага праекта ажыццяўляецца:

на першым этапе – установай адукацыі;

на другім этапе – за кошт раённых, гарадскіх бюджэтаў, прадугледжаных на правядзенне мерапрыемстваў;

на трэцім этапе – за кошт сродкаў абласных бюджэтаў і бюджэту г.Мінска, прадугледжаных на правядзенне мерапрыемстваў;

на заключным этапе – Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту, прадугледжанага на іншыя выдаткі у галіне адукацыі (план мерапрыемстваў па рэалізацыі падпраграмы 10 «Маладзёжная палітыка» на 2024 год Дзяржаўнай праграмы «Адукацыя і маладзёжная палітыка» на 2021-2025 гады).

Для фінансавання рэспубліканскага праекта на ўсіх этапах могуць быць выкарыстаны іншыя крыніцы, не забароненыя заканадаўствам Рэсгублікі Беларусь.

Приложение 2
к приказу начальника отдела образования, спорта и туризма администрации Железнодорожного района г.Гомеля
от 20.08.2024 № 435

СОСТАВ ЖЮРИ

районного этапа республиканского конкурса-турнира «Дзівосы краю майго» в рамках республиканского гражданско-патриотического проекта «Збяры Беларусь у сваім сэрцы»

Председатель:	Зарбеева А.В., заместитель начальника отдела образования, спорта и туризма администрации Железнодорожного района г.Гомеля;
Члены жюри:	Максименко Т.А., директор ГУО «Центр творчества детей и молодежи Железнодорожного района г.Гомеля»;
	Василевская А.Н., заместитель директора по учебно-воспитательной работе ГУО «Центр творчества детей и молодежи Железнодорожного района г.Гомеля»;
	Белоус А.В., заведующий учебно-методическим кабинетом ГУО «Центр творчества детей и молодежи Железнодорожного района г.Гомеля»;
	Кравцова М.Н., методист ГУО «Центр творчества детей и молодежи Железнодорожного района г.Гомеля»;
	Лапатков А.М., методист ГУО «Центр творчества детей и молодежи Железнодорожного района г.Гомеля».